

МИКИТАСЬ Аркадій Вікторович, доктор економічних наук, доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Державний біотехнологічний університет, <https://orcid.org/0000-0001-7059-9205>
ГІРЖЕВА Ольга Миколаївна, доктор економічних наук, доцент, професор кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування, Державний біотехнологічний університет, <https://orcid.org/0000-0003-4548-3512>
ГОРОХ Олександр Володимирович, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Державний біотехнологічний університет, <https://orcid.org/0000-0003-1490-9074>
ЧАЙКА Максим Олександрович, аспірант, Сумський національний аграрний університет

УПРАВЛІНСЬКІ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

Микитась А.В., Гіржева О.М., Горох О.В., Чайка М.О. *Управлінські стратегії розвитку бізнесу в умовах цифрової трансформації.*

Цифрова трансформація, яка базується на новітніх технологіях, є стратегічним курсом для підприємств, спрямованим на оптимізацію, розширення клієнтської бази та відкриття нових джерел прибутку. Стаття розглядає хмарні обчислення, штучний інтелект, Інтернет речей, блокчейн та аналітику даних як ключові аспекти цифрової трансформації, зосереджуючись на їхньому впливі на бізнес. Проведено дослідження існуючих можливостей залучення цифрових технологій до сфери агробізнесу з розумінням необхідності використання останніх не лише в управлінській сфері, а й виробничій, виходячи з особливостей галузі. Представлено результати цифрової активності окремих компаній, які використовують цифрові технології для підвищення ефективності та продуктивності. Визначено, що приклади з автоматизації завдань, використання систем GPS-навігації для тракторів та моніторингу полів через безпілотні літальні апарати, є лише кількома ілюстративними прикладами цифрової трансформації. Штучний інтелект використовується для аналізу даних про урожай, покращуючи розуміння діяльності та ідентифікацію можливостей для вдосконалення. Практичні приклади включають впровадження систем точного землеробства, що сприяє підвищенню продуктивності та ефективності використання ресурсів. Системи управління логістикою та складами дозволяють оптимізувати використання техніки та управління запасами. Цифрова трансформація в агробізнесі не тільки підвищує конкурентоспроможність підприємств, але й надає нові можливості для функціонування на цифрових платформах. У статті досліджується важливість дослідження цифрових можливостей у виробничому секторі для підтримки цифровізації агробізнесу та підвищення його конкурентоспроможності. Підкреслено значущість цифрової трансформації у виробничому секторі, яка може визначити успіх української бізнес-індустрії в умовах стрімкого цифрового розвитку.

Ключові слова: цифрова трансформація, цифрова адаптація, цифрові технології, стратегічне управління, аналітика даних, інновації, конкурентоспроможний розвиток.

Постановка проблеми в загальному вигляді. Цифрова трансформація є одним із ключових чинників трансформації в світі зважаючи на події останніх років (всесвітня пандемія COVID-19, тривалий період військової агресії на території України), і компанії всіх розмірів та галузей шукають шляхи адаптації до технологічного середовища, що постійно змінюється. У цьому контексті не можна недооцінювати актуальність управлінських стратегій. Ефективні управлінські стратегії мають вирішальне значення для проведення організацій через процес цифрової трансформації допомагаючи їм орієнтуватися в складнощах і викликах, які з ним пов'язані.

Одним із важливих аспектів управлінських стратегій у контексті цифрової трансформації є потреба в гнучкості. Оскільки технології розвиваються швидкими темпами, компанії повинні мати можливість швидко адаптуватися до нових розробок і мінливих ринкових умов. Це вимагає від управлінських

команд гнучкості, оперативності та готовності експериментувати з новими підходами. Як наслідок, бізнесу довелося адаптуватися до мінливого середовища та функціонування у площині невизначеності впроваджуючи цифрові інновації. Компанії, які не встигають за цими змінами, ризикують втратити свої конкурентні переваги перед конкурентами і у такий спосіб втратити частку ринку.

Щоб краще зрозуміти вплив цифрових інновацій на поведінку споживачів та конкуренцію, компанії повинні інвестувати в аналітику даних та дослідження ринку. Аналізуючи споживчі дані, компанії можуть отримати уявлення про вподобання та поведінку своїх клієнтів, що дозволить їм адаптувати свої товари та послуги відповідно до цих потреб. Крім того, відстежуючи цифрові стратегії конкурентів та їхню присутність в цифровому просторі, компанії можуть виявити потенційні загрози та можливості на ринку, що може бути використано для

розробки комплексної цифрової стратегії, яка допоможе бізнесу випередити конкурентів.

Цифрові інновації докорінно змінили спосіб ведення бізнесу та взаємодії зі своїми клієнтами. Приймаючи такі зміни та інвестуючи в аналітику даних і дослідження ринку на перших етапах цифрової трансформації, компанії можуть адаптуватися до ринку, що розвивається, і залишатися конкурентоспроможними, що й зумовлює актуальність даного дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Цифрова трансформація управлінських стратегій є сферою, що швидко розвивається. Базові рішення в існуючих дослідженнях зосереджуються передусім на інноваціях бізнес-моделі. Актуалізуються питання, як цифрові технології можуть бути використані для створення нових бізнес-моделей, оновлення існуючих галузей і створення конкурентних переваг. Такі моделі включають вивчення таких сфер, як бізнес-моделі на основі платформ, прийняття рішень на основі даних та гнучкість методології розробки [1-10].

Цифрова трансформація – це не лише про технології, це також про людей. Дослідження підкреслюють важливість дизайну, орієнтованого на людину у розробці та впровадженні цифрових стратегій. Це означає розуміння потреб та очікувань працівників, клієнтів та інших зацікавлених сторін, а також розробку рішень, які є зручними для користувачів і відповідають їхнім потребам [2-6]. Визначена роль лідерства та організаційної культури для успішної цифрової трансформації вимагає змін для отримання не лише ринкових компетентностей підвищення конкурентоспроможності компаній, а й формування внутрішніх ключових факторів успіху. Дослідження вивчають конкретні навички та моделі поведінки, які необхідні лідерам для досягнення успіху в цифрову епоху, а також важливість розвитку культури інновацій, співпраці та безперервного навчання.

Хоча цифрова трансформація відкриває значні можливості, вона також несе в собі виклики, загрози та ризики. Дослідження вивчають моделі із залученням аналітики загрози кібербезпеці, конфіденційності даних і можливості втрат через залучення цифрового інструментарію до системи стратегічного управління в компаніях. Вони також вивчають способи пом'якшення цих ризиків і забезпечення відповідального та сталого впровадження цифрової трансформації.

Аналізуючи існуючі дослідження за тематикою, варто звернути увагу на ключові

аспекти, які пропонують алгоритми побудови управлінських стратегій в площині цифрової адаптації, а також розглядають взаємозв'язки між цифровою трансформацією та стратегічним управлінням, підкреслюючи необхідність подальших досліджень у галузі. Крім того, аналітика еволюції цифрової трансформації на малих та середніх підприємствах під час пандемії визначає вектори розвитку цифрових стратегій на основі існуючих практик.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета дослідження полягає у системному аналізі та оцінці впровадження цифрових технологій до українських компаній з метою підвищення ефективності та продуктивності. Дослідження спрямоване на визначення сучасних стратегій цифрового розвитку, які є успішними світовими кейсами для управлінської системи компаній, на проведення аналізу прикладів використання цифрових технологій одночасно у виробничій системі, а також на вивчення впливу цифрової трансформації на ключові аспекти агробізнесу загалом. Ключові завдання дослідження включають аналіз викликів впровадження цифрових технологій в агробізнес, визначення ефективності застосування систем автоматизації та моніторингу, оцінку впливу штучного інтелекту на аналіз даних та виявлення можливостей для оптимізації виробничих процесів. Результати дослідження мають на меті надати практичні рекомендації для аграрних підприємств щодо ефективного впровадження цифрових інновацій у їхню діяльність.

Виклад основного матеріалу дослідження. Цифрова трансформація управлінських стратегій – складне і багатогранне явище, вона є однією з головних тенденцій у сучасному світі бізнесу, а її рушійною силою є низка нових технологій. Досліджуючи теоретичний базис ключових технологій, що сприяють цифровій трансформації, можна виокремити наступні, найбільш релевантні у світовій практиці. Дані технології дозволяють компаніям оптимізувати свою діяльність, залучати нових клієнтів і відкривати нові джерела отримання та максимізації доходу в умовах постійної невизначеності через ряд зовнішніх факторів для розвитку бізнесу.

Однією з ключових технологій, що стимулюють цифрову трансформацію, є хмарні обчислення. Хмарні обчислення дозволяють компаніям отримати доступ до потужних обчислювальних ресурсів через Інтернет без необхідності інвестувати у власну дорогу інфраструктуру, що даватиме змогу бізнесу швидшими темпами та більш ефективно

масштабувати бізнес-процеси, а також швидше реагувати на мінливі ринкові умови. Додержання технологій моделями з використанням штучного інтелекту має на меті надавати компаніям допомогу в площині автоматизації завдань. Одночасно залучення інструментів штучного інтелекту при моделюванні новітніх стратегій розвитку також може допомогти компаніям отримати нові практики, що в результаті даватиме їм змогу приймати більш обґрунтовані рішення та покращувати свою модель функціонування на основі кращих кейсів, а також залучати не лише моделі, а й розуміти концепції її розвитку в різних умовах.

Загалом ключовими технологіями цифрової трансформації є такі, що допомагають компаніям стати більш гнучкими, клієнтоорієнтованими та ефективними. Використовуючи новітні цифрові технології, компанії можуть позиціонувати себе таким чином, щоб досягати конкурентного успіху в цифровому середовищі, яке швидко розвивається.

Окрім хмарних обчислень, штучного інтелекту існують й інші технології, що сприяють цифровій трансформації. Наприклад, Інтернет речей (IoT), який дозволяє компаніям збирати та аналізувати величезні обсяги даних з підключених пристроїв, що дає їм змогу оптимізувати свої операції та краще розуміти поведінку клієнтів. Також моделі блокчейн технологій мають значний вплив на цифрову трансформацію, забезпечуючи безпечний і прозорий спосіб зберігання та обміну даними, блокчейн уможливує нові бізнес-моделі та руйнує традиційні сфери цифрових рішень.

Слід відзначити, що існуючі можливості аналітики даних також сприяють цифровій трансформації дозволяючи компаніям отримувати інформацію з великих і складних наборів даних. Завдяки таким можливостям компанії можуть приймати більш обґрунтовані та результативні рішення, вдосконалювати окремі сфери діяльності і створювати нові товари та послуги, які відповідають сучасним запитам та потребам клієнтів.

Загалом цифрова трансформація – це складний і багатогранний процес, який вимагає глибокого розуміння ключових технологій, що зумовлюють зміни. Залишаючись у тренді залучення сучасних тенденцій цифрового розвитку та впроваджуючи нові технології, бізнес може позиціонувати себе як більш конкурентоспроможний для досягнення успіху в цифрову епоху.

Одним із ключових висновків останніх досліджень є важливість прийняття рішень на основі даних у цифровій трансформації.

Збираючи та аналізуючи дані з різних джерел, компанії можуть отримати цінну інформацію про поведінку клієнтів та ринкові тенденції, яка може стати основою для прийняття стратегічних рішень. Окрім технологічного прогресу, цифрова трансформація також вимагає культурних змін в організаціях. Лідери повинні бути готові прийняти зміни та сприяти розвитку культури інновацій, а також забезпечити працівників необхідними навичками та підготовкою для досягнення успіху в цифровому середовищі.

У системі, де цифрові технології постійно розвиваються, важливо, щоб управлінські стратегії відповідали цим можливостям. Це означає, що компанії повинні використовувати цифрові технології для досягнення своїх стратегічних цілей та конкурентних переваг. Базовими причинами відповідності управлінських стратегій до цифрових можливостей можна визначити наступні:

- цифрові технології можуть допомогти компаніям створити нові бізнес-моделі, зокрема, які неможливо реалізувати в традиційному світі, наприклад, цифрові технології дозволяють компаніям створювати платформи, які дозволяють клієнтам взаємодіяти один з одним і з компанією;

- підвищення результативності операційної ефективності за допомогою цифрових технологій дає змогу допомогти компаніям отримати більше конкурентних переваг за рахунок автоматизації завдань, підвищення прозорості та прийняття рішень на основі аналітики даних;

- розвиток інновацій із залученням цифрових технологій для допомоги надаватиме ширший доступ до нових даних, інструментів та стратегічних можливостей загалом [8-12].

За умови, що компанії не відповідають цифровим можливостям, може призвести до наступного:

- нанесення втрат від конкурентних збитків, тобто компанії, які не використовують цифрові технології, можуть відставати від конкурентів, які використовують сучасні технології для створення нових товарів та послуг, а також таких, що залучають цифрові платформи для покращення обслуговування клієнтів та підвищення ефективності збутової діяльності;

- втрата клієнтської бази через невиконання очікувань, що компанії будуть використовувати цифрові технології для надання кращого досвіду;

- зростання ризиків, зокрема цифрові технології також створюють нові ризики (кібербезпека та приватність), втім компанії, які

не впроваджують належні заходи безпеки, можуть бути вразливими до цих ризиків.

З розумінням необхідності посилення конкурентних позицій та збільшення відповідності до цифрових можливостей, компаніям слід використовувати наступні механізми при побудові стратегій управління [8-12]:

- розробити стратегію цифрової трансформації, яка повинна визначати, яким чином цифрові технології будуть використовуватися для досягнення стратегічних цілей компанії;

- забезпечити високий рівень інвестування, компанії повинні інвестувати в цифрові технології, які необхідні для реалізації їхньої стратегії цифрової трансформації;

- розвивати культуру цифрової трансформації та цифрові навички працівників, щоб вони могли використовувати цифрові технології ефективно.

Впровадження цифрових технологій може бути складним завданням, але це також може бути джерелом значних переваг для компанії. Бізнес, який відповідає цифровим вимогам і має відповідні цифрові можливості, буде краще підготовленим до отримання ринкового успіху та підвищення рівня конкурентоспроможності загалом.

Важливо розуміти, що відмінність кожної сфери діяльності компанії матиме свої відмінності у можливостях залучення цифрових технологій. До того ж поетапне запровадження має відбуватись не лише в управлінській сфері, а й виробничих. Окремі представлені цифрові інструменти вже мають успішні практики залучення до компаній у сфері агробізнесу, але, на жаль, поки що мають місце лише у великих компаніях (холдингах). Поступове перетворення малого та середнього бізнесу вимагає значних як фінансових, так і людських ресурсів. Тому слід також звертати увагу на напрями залучення цифрових інструментів до виробничої сфери. Таке поєднання більшою мірою дозволить створювати внутрішнє забезпечення цифровізації українського бізнесу.

Так, агробізнес є однією з галузей, де цифрові технології мають значний потенціал для підвищення ефективності та продуктивності. Проведемо дослідження прикладів успішних кейсів компаній, які використовують цифрові технології для досягнення своїх стратегічних цілей у сфері агробізнесу.

John Deere [13] є одним із провідних виробників сільськогосподарської техніки у світі. Компанія використовує цифрові технології для:

- автоматизації завдань (John Deere використовує автономні трактори та комбайни для підвищення ефективності та безпеки);

- покращення точності (John Deere використовує рільничі дрони для моніторингу полів та внесення добрив та пестицидів з більшою точністю);

- збору даних (John Deere використовує датчики та системи відстеження для збору даних про урожай, які можна використовувати для прийняття рішень щодо управління фермою).

Farm Bot є компанією, яка розробляє автоматизовані ферми. Компанія пропонує комплекти для будівництва автоматизованих ферм, які дозволяють фермерам вирощувати овочі та інші рослини в невеликих масштабах [14].

Українські аграрні підприємства все частіше використовують цифрові технології для підвищення ефективності та продуктивності своєї діяльності. Такими прикладами є:

- автоматизація завдань - українські компанії використовують автоматизовані системи для управління технікою, моніторингу полів та аналізу даних, наприклад, є можливим використовувати систему GPS-навігації для тракторів, яка дозволяє підвищити точність обробітку полів та зменшити витрати на паливо;

- моніторинг полів - використання безпілотних літальних апаратів дозволяє отримувати дані про стан посівів, виявляти шкідників та хвороби та планувати внесення добрив та пестицидів [15];

- аналіз даних - компанії використовують штучний інтелект для аналізу даних про урожай, що дозволяє їм краще розуміти свою діяльність і виявляти можливості для покращення.

Практичними прикладами освоєння сучасних цифрових технологій в сфері агробізнесу також є наступні:

- використання системи точного землеробства, яка дозволяє підвищити продуктивність і ефективність використання ресурсів; система включає в себе датчики, які збирають дані про стан полів, а також програмне забезпечення, яке використовує ці дані для створення карт врожайності та планів внесення добрив та пестицидів;

- використання систем управління в логістиці, яка дозволяє відстежувати розташування та стан техніки; система допомагає компанії підвищити ефективність використання техніки та зменшити витрати на її обслуговування;

- використання системи управління складом, яка дозволяє відстежувати наявність товарів на складі та планувати закупівлі; система допомагає компанії підвищити ефективність управління запасами та зменшити витрати на зберігання.

Цифрові технології мають значний потенціал для підвищення ефективності та продуктивності в агробізнесі. Українські аграрні підприємства, які використовують цифрові технології, отримують передусім конкурентні переваги та підвищують свою результативність, а також отримують нові конкурентні переваги можливості функціонування на цифрових платформах.

Представлені компанії є лише деякими прикладами того, як цифрові технології можуть бути використані для підвищення ефективності та продуктивності в агробізнесі. Загалом для українського агробізнесу можливостями цифрової адаптації бізнесу в сучасних умовах можуть бути:

- цифрові технології, які використовуються для автоматизації таких завдань: обприскування полів, збирання врожаю та догляд за тваринами, що має призвести до підвищення ефективності та безпеки праці;

- цифрові технології можуть використовуватися для моніторингу полів та тварин, щоб фермери могли приймати більш обґрунтовані рішення щодо управління, це в результаті може призвести до підвищення продуктивності та якості продукції;

- цифрові технології можуть використовуватися для аналізу даних, щоб фермери могли краще зрозуміти результативність своєї діяльності та виявляти напрями та можливості підвищення конкурентоспроможності, що впливатиме на підвищення ефективності та прибутковості загалом.

Цифрові технології мають потенціал для значного перетворення агробізнесу. Компанії, які хочуть залишатися конкурентоспроможними, повинні залучати можливості використання цифрових технологій для підвищення ефективності, продуктивності та інноваційності.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Цифрова трансформація – це складний і багатогранний процес, рушійною силою якого є нові технології, що дозволяють компаніям оптимізувати свою діяльність, залучати нових клієнтів і відкривати нові джерела отримання прибутку. Ключовими

технологіями цифрової трансформації є хмарні обчислення, штучний інтелект, інтернет речей, блокчейн та можливості аналітики даних. Використовуючи ці технології, компанії можуть стати більш гнучкими, клієнтоорієнтованими та ефективними позиціонуючи себе для конкурентного успіху в цифровому середовищі, що швидко розвивається.

Цифрова трансформація вимагає культурних змін та прийняття рішень на основі даних. Компанії повинні узгодити управлінські стратегії з цифровими можливостями, щоб отримати конкурентну перевагу, створити нові бізнес-моделі та підвищити ефективність. Неспроможність реагувати на цифрові можливості може призвести до конкурентних втрат, втрати клієнтської бази та збільшення ризиків. Цифрові технології також створюють нові ризики: кібербезпека та конфіденційність. Цифрові технології мають великий потенціал для підвищення ефективності та продуктивності в агробізнесі. Українські компанії успішно впроваджують автоматизацію, моніторинг полів та аналіз даних, щоб краще розуміти свою діяльність та визначати сфери для вдосконалення. Приклади цифрових технологій, що використовуються в агробізнесі, включають GPS-навігацію для тракторів, безпілотні літальні апарати для моніторингу полів та штучний інтелект для аналізу даних. Системи точного землеробства, системи управління логістикою та системи управління складами також використовуються для підвищення ефективності та зниження витрат. Цифрові технології допомагають автоматизувати завдання, здійснювати моніторинг полів і тварин та аналізувати дані для підвищення конкурентоспроможності, ефективності та прибутковості агробізнесу. Важливо зазначити, що кожна сфера бізнесу може мати різні можливості для використання цифрових технологій. Впровадження цих технологій не повинно обмежуватися лише сферою управління, а й виробничою сферою. У той час, як великі компанії вже можуть успішно впроваджувати цифрові інструменти, малий та середній бізнес потребує значних ресурсів для поступової трансформації. Таким чином, важливо дослідити способи використання цифрових інструментів у виробничому секторі для створення внутрішньої підтримки цифровізації бізнесу. Таким чином, українська бізнес-індустрія може бути трансформована в більшій мірі.

Література.

1. Кулинич М.Б. Цифрова трансформація вітчизняних підприємств в сучасних умовах. *Економіка, управління та адміністрування*. 2019. № 3 (89). С. 8-15.

2. Alos-Simo L., Verdu-Jover A.J., Gomez-Gras J.M. How transformational leadership facilitates e-business adoption. *Industrial Management and Data Systems*. 2017. Vol. 117 (2). P. 382-397.
3. Autio E., Nambisan S., Thomas L.D., Wright M. Digital affordances, spatial affordances, and the genesis of entrepreneurial ecosystems. *Strategic Entrepreneurship Journal*. 2018. Vol. 12 (1). P. 72-95.
4. Baiyere A., Salmela H., Tarpanainen T. Digital transformation and the new logics of business process management. *European Journal of Information Systems*. 2020. Vol. 29 (3). P. 238-259.
5. Токмакова І.В., Панченко Н.Г., Кургузова М.Ю. Розроблення антикризової стратегії підприємства в умовах цифрової трансформації. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2022. № 76-77. С. 70-80.
6. Сазонова С.В. Парадигма стратегічного управління телекомунікаційних підприємств в умовах цифрової економіки. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2023. № 1-2. С. 81-86.
7. Квасній Л.Г., Квасній З.В., Грицко О.М. Управління ефективністю стратегії цифрового бізнесу. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Економічні науки*. 2022. № 3 (66). С. 70-76.
8. Романиук І., Азізов О., Заїка О. Аналіз і прогноз маркетингових стратегій та PR в умовах пандемії коронавірусу. *Університетські наукові записки*. 2020. № 3-4 (75-76). С. 101-108.
9. Мандич О., Бабко Н., Лищенко М., Харчевнікова Л. Цифрова трансформація та новітні комунікації як платформа для стійкого розвитку бізнесу. *Modeling the development of the economic systems*. 2022. № 4. С. 15-19.
10. Дергачова Г.М., Колешня Я.О. Цифрова трансформація бізнесу: сутність, ознаки, вимоги та технології. *Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. 2020. № 17. С. 81-86.
11. Нікітін Ю.О., Кульчицький О.І. Цифрова парадигма як основа визначень: цифровий бізнес, цифрове підприємство, цифрова трансформація. *Маркетинг і цифрові технології*. 2019. № 3 (4). С. 77-87.
12. Гринько П.Л. Цифрова трансформація бізнесу в умовах розвитку інноваційних процесів в Україні. *Бізнес Інформ*. 2020. № 3 (506). С. 53-58.
13. Be season ready with new John Deere equipment. URL: <https://www.deere.com/>.
14. AgroPortal. URL: <https://agroportal.ua/>
15. Моніторинг стану поля за допомогою БПЛА і супутників. URL: <https://kas32.com/ua/post/view/184>.

References.

1. Kulynych, M.B. (2019). «Digital transformation of domestic enterprises in modern conditions». *Ekonomika, upravlinnia ta administruvannia*. № 3 (89). pp. 8-15.
2. Alos-Simo, L., Verdu-Jover, A.J., Gomez-Gras, J.M. (2017). «How transformational leadership facilitates e-business adoption». *Industrial Management and Data Systems*. Vol. 117 (2). pp. 382-397. DOI: <https://doi.org/10.1108/IMDS-01-2016-0038>.
3. Autio, E., Nambisan, S., Thomas, L.D., Wright, M. (2018). «Digital affordances, spatial affordances, and the genesis of entrepreneurial ecosystems». *Strategic Entrepreneurship Journal*. Vol. 12 (1). pp. 72-95. DOI: <https://doi.org/10.1002/sej.1266>.
4. Baiyere, A., Salmela, H., Tarpanainen, T. (2020). «Digital transformation and the new logics of business process management». *European Journal of Information Systems*. Vol. 29 (3). pp. 238-259. DOI: <https://doi.org/10.1080/0960085X.2020.1718007>.
5. Tokmakova, I.V., Panchenko, N.H., Kurhuzova, M.Yu. (2022). «Development of an anti-crisis strategy of the enterprise in the conditions of digital transformation». *Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti*. № 76-77. pp. 70-80. DOI: <https://doi.org/10.18664/btie.76-77.282040>.
6. Sazonova, S.V. (2023). «The paradigm of strategic management of telecommunications enterprises in the conditions of the digital economy». *Ekonomika. Menedzhment. Biznes*. № 1-2. pp. 81-86. DOI: <https://doi.org/10.31673/2415-8089.2023.121601>.
7. Kvasnij, L.H., Kvasnij, Z.V., Hrytsko, O.M. (2022). «Effectiveness management of digital business strategy». *Naukovi pratsi Mizhrehional'noi Akademii upravlinnia personalom. Ekonomichni nauky*. № 3 (66). pp. 70-76. DOI: <https://doi.org/10.32689/2523-4536/66-10>.
8. Romaniuk, I., Azizov, O., Zaika, O. (2020). «Analysis and forecast of marketing strategies and PR in the conditions of the coronavirus pandemic». *Universytets'ki naukovi zapysky*. № 3-4 (75-76). pp. 101-108. DOI: <https://doi.org/10.37491/UNZ.75-76.11>.
9. Mandych, O., Babko, N., Lyshenko, M., Kharchevnikova, L. (2022). «Digital transformation and the latest communications as a platform for sustainable business development». *Modeling the development of the economic systems*. № 4. pp. 15-19. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2022-6-2>.
10. Derhachova, H.M., Koleshnia, Ya.O. (2020). «Digital transformation of business: essence, features, requirements and technologies». *Ekonomichnyy visnyk Natsional'noho tekhnichnoho universytetu Ukrainy «Kyiv's'kyj politekhnichnyy instytut»*. № 17. pp. 81-86.
11. Nikitin, Yu.O., Kul'chyts'kyj, O.I. (2019). «Digital paradigm as the basis of definitions: digital business, digital enterprise, digital transformation». *Marketynh i tsyfrovi tekhnolohii*. № 3 (4). pp. 77-87. DOI: <https://doi.org/10.15276/mdt.3.4.2019.7>.
12. Hryn'ko, P.L. (2020). «Digital transformation of business in the context of the development of innovative processes in Ukraine». *Biznes Inform*. № 3 (506). pp. 53-58.
13. Be season ready with new John Deere equipment. Available at: <https://www.deere.com/>.
14. AgroPortal. Available at: <https://agroportal.ua/>

15. Monitoryng stanu polia za dopomohou BPLA i suputnykiv. [Field condition monitoring using UAVs and satellites]. Available at: <https://kas32.com/ua/post/view/184>.

Abstract.

Mykytas A., Girzheva O., Goroh O., Chaika M. Management strategies of business development in conditions of digital transformation.

Digital transformation, based on the latest technologies, is a strategic course for enterprises aimed at optimizing, expanding their customer base, and opening new sources of profit. The article examines cloud computing, artificial intelligence, the Internet of Things, blockchain, and data analytics as critical aspects of digital transformation, focusing on their impact on business. A study of the existing opportunities for attracting digital technologies to the agribusiness sector was carried out, with an understanding of the need to use the latter not only in the management sphere but also in the production sphere, based on the specifics of the industry. The article presents the results of the digital activity of individual companies that use digital technologies to increase efficiency and productivity. It is determined that examples of task automation, the use of GPS navigation systems for tractors, and field monitoring via unmanned aerial vehicles are just a few illustrative examples of digital transformation. Artificial intelligence is being used to analyze crop data, improve understanding of operations, and identify opportunities for improvement. Practical examples include introducing precision farming systems, which help increase productivity and resource efficiency. Logistics and warehouse management systems help optimize machinery use and inventory management. Digital transformation in agribusiness not only increases the competitiveness of enterprises but also provides new opportunities for operating on digital platforms. The article explores the importance of researching digital opportunities in the manufacturing sector to support the digitalization of agribusiness and increase its competitiveness. The article emphasizes the importance of digital transformation in the manufacturing sector, which can determine the success of the Ukrainian business industry in the context of rapid digital development.

Keywords: digital transformation, digital adaptation, digital technologies, strategic management, data analytics, innovation, competitive development.

Стаття надійшла до редакції 12.11.2023 р.

Бібліографічний опис статті:

Микитась А.В., Гіржева О.М., Горох О.В., Чайка М.О. Управлінські стратегії розвитку бізнесу в умовах цифрової трансформації. Актуальні проблеми інноваційної економіки та права. 2023. № 4. С. 17-23.

Mykytas A., Girzheva O., Goroh O., Chaika M. Management strategies of business development in conditions of digital transformation. Actual problems of innovative economy and law. 2023. No. 4, pp. 17-23.

УДК: 330.47:004:658; JEL classification: D40; L86

DOI: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2023-4-4>

МАНДИЧ Олександра Валеріївна, доктор економічних наук, професор,
професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Державний біотехнологічний університет, <https://orcid.org/0000-0002-4375-2208>

МАЛІЙ Олена Григорівна, кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Державний біотехнологічний університет, <https://orcid.org/0000-0003-0434-0937>

БІРЧЕНКО Наталія Олександрівна, кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку, аудиту та оподаткування,
Державний біотехнологічний університет, <https://orcid.org/0000-0002-8336-2685>
ПЕТРЕНКО Олег Ігорович, аспірант Сумський національний аграрний університет

КОНКУРЕНТНІ СТРАТЕГІЇ ЦИФРОВОЇ АДАПТАЦІЇ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ

Мандич О.В., Малій О.Г., Бірченко Н.О., Петренко О.І. Конкурентні стратегії цифрової адаптації бізнес-процесів.

Стаття присвячена дослідженню напрямів адаптації бізнесу до сучасної парадигми функціонування ринкових систем – цифрової трансформації. Метою даної статті є проведення теоретико-методологічного базису формування конкурентних стратегій компаній, визначення особливостей в умовах цифрової трансформації бізнес-процесів, а також запровадження сценаріїв моделювання та запровадження процедур й алгоритмів цифрової адаптації конкурентних стратегій компаній. Представлено конкурентний вплив ринкового середовища на формування системи стратегічного управління, який враховує вплив учасників економічних відносин на функціонування обраного об'єктового ринку, вплив товарів-аналогів та товарного ринкового асортименту, вплив та переваги сукупності, вплив постачальників на ринкову архітектуру, вплив покупців на результативність функціонування ринкових бізнес-суб'єктів тощо. Визначено, що процес цифрової адаптації має відбуватися з урахуванням базових конкурентних стратегій та інтеграції цифрових інструментів. Представлено окремі конкурентні стратегії для розвитку бізнесу, надано характеристику за окремою обраною для даного дослідження стратегією позитивних та негативних важелів впливу на діяльність компанії. Приділено увагу при цифровій адаптації до конкурентної стратегії фокусування на вартості, яка є однією з базових для отримання конкурентних переваг та спрямована на досягнення низької вартості виробництва або постачання товарів у вузькій ніші ринку. Дана конкурентна стратегія дозволяє компанії досягати успіху на ринку, концентруючись на